

РІВНЕНСЬКИЙ
ДЕРЖАВНИЙ
ГУМАНІТАРНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

ФАКУЛЬТЕТ
ДОКУМЕНТАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ
МЕНЕДЖМЕНТУ
ТЕХНОЛОГІЙ ТА ФІЗИКИ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ

27 квітня 2023 року

УДК: 373.5.015.311:331

А 78

Затверджено і рекомендовано до друку рішенням вченої ради факультету документальних комунікацій, менеджменту, технологій та фізики РДГУ (протокол №5 від 23 травня 2023 р.).

А Актуальні проблеми модернізації професійно-педагогічної підготовки освіти в контексті євроінтеграційних процесів: матеріали Всеукраїнської Інтернет-конференції (26-27.04.2023 р.) / упорядники: С.В. Лісова, Ю.В. Фещук, О.А. Герасименко, Н.В. Дупак, Н.В. Симонович, О.І. Шурин. Рівне: РДГУ, 2023. 128 с.

До збірника матеріалів увійшли доповіді Всеукраїнської Інтернет-конференції з теми “Актуальні проблеми модернізації професійно-педагогічної підготовки освіти в контексті євроінтеграційних процесів”, яка була проведена 26-27 квітня 2023 року на кафедрі професійної освіти, трудового навчання та технологій РДГУ спільно з працівниками Сарненського педагогічного фахового коледжу РДГУ, ВКНЗ “Володимир-Волинський ПК ім. А.Ю. Кримського”, РМЦТУМ Рівненської міської ради, Комунального закладу “РОЦНТТУМ” Рівненської обласної ради.

Матеріали можуть бути корисними науковцям, практичним працівникам, вихователям, вчителям, викладачам та студентам закладів вищої, професійної, загальної середньої та позашкільної освіти.

Схвалено кафедрою професійної освіти, трудового навчання та технологій Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 5 від 18 травня 2023 р.).

За достовірність фактів, дат, назв і т. п. відповідають автори статей.

© РДГУ, СПК,
РМЦТУМ, 2023

4. Євтух М. Б. Методологічні засади інтеграції вищої освіти України в європейський освітній простір / М. Б. Євтух. Міжнародний науковий вісник, International Scientific Edition. Ужгород – Мішкольц : Вид-во «Ражда», 2012. Випуск 5 (24). С. 85-94.
5. Засоби інформаційно-комунікаційних технологій єдиного інформаційного простору системи освіти України : монографія / [В. В. Лапінський, А. Ю. Пилипчук, М. П. Шишкіна та ін.] ; за наук. ред. проф. В. Ю. Бикова. Київ : Педагогічна думка, 2010. 160 с.
6. Зеер Э. Ф. Модернизация профессионального образования: компетентностный подход : учеб. пособие / Э. Ф. Зеер, А. М. Павлова, Э. Э. Сыманюк. М. : Московский психолого-социальный институт, 2005. 216 с.
7. Кремень В. Особистість в освітньому просторі сучасної цивілізації / Василь Кремень. Професійне становлення особистості: проблеми і перспективи : мат-ли IV Міжнародної науково-практичної конференції. Хмельницький, 2011. С. 3-7.
8. Національна доповідь про розвиток освіти в Україні / [упоряд.: В. Г. Кремень, М. Ф. Степко, К. М. Левківський та ін.]. Київ : МОН, 2001. 39 с.

УДК: 377.018.43:331

*Катерина Валентинівна Мойсеєць,
викладач фахових дисциплін спеціальності 014 Середня освіта.
Трудове навчання та технології Відокремленого структурного підрозділу
«Сарненський педагогічний фаховий коледж
Рівненського державного гуманітарного університету»,
(м. Сарни, Україна)*

ОРГАНІЗАЦІЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ПРИ ВИКЛАДАННІ ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН СПЕЦІАЛЬНОСТІ 014 СЕРЕДНЯ ОСВІТА (ТРУДОВЕ НАВЧАННЯ ТА ТЕХНОЛОГІЇ)

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими та практичними завданнями. Інформаційні технології у сучасному світі пронизали всі сфери життя, і сфера освіти не є винятком. Дистанційна освіта, яку ще називають дистанційним навчанням, освітою через інтернет, навчанням із використанням інформаційно-комунікаційних технологій, електронне навчання – усі ці назви несуть у собі одне смислове значення.

Постановка завдання. Дистанційне навчання – це індивідуалізований процес набуття знань, умінь і навичок, способів пізнавальної діяльності людини, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників навчального процесу у спеціальному

середовищі, що функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікативних технологій [1].

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Використання інтернет технологій та дистанційного навчання не є зараз чимось новим. На сьогоднішній день дистанційне навчання дозволяє поглянути на процес здобуття освіти з іншого боку. Потенціал таких технологій дуже високий, саме тому жодна сфера діяльності людини зараз не функціонує без інформаційних технологій. Активне використання таких технологій в освіті визначило місце дистанційного навчання. В наш час таке навчання набуває все більшої популярності. В освітньому співтоваристві з'ясували, що у дистанційного навчання хороші перспективи, пов'язані із реалізацією навчання протягом усього життя, можливість отримати необхідні знання віддалено від навчального закладу у будь-якій точці земної кулі та в будь-який зручний час.

Одна із нагальних проблем, яка стоїть на часі перед освітою, – це вдосконалення вже набутих компетенцій викладачів і освоєння ними нових методів дистанційної та змішаної форм навчання.

Відповідно, актуалізується проблема підготовки педагогічних кадрів, збільшується роль вчителя у створенні якісного дистанційного навчання. Проблема визначення ролі вчителя при організації дистанційного навчання є сьогодні досить актуальною, оскільки її неправильне розуміння спричиняє зниження якості освітнього процесу.

Дистанційна форма навчання передбачає доступ до інтернету, технічне забезпечення (комп'ютер, планшет, смартфон тощо) в усіх учасників освітнього процесу, а також те, що вчителі володіють технологіями дистанційного навчання [4].

Майже всі учасники освітнього процесу стикаються із проблемою освоєння певного програмного забезпечення, так і з подоланням низки психологічних труднощів у викладанні та засвоєнні навчального матеріалу. У зв'язку з цим вчитель, який реалізує дистанційне навчання, має освоїти нові ролі та нові компетенції, які будуть доповнювати ті, що необхідні для роботи в очному форматі.

Зазначимо, що з впровадженням цифровізації в освітній процес та розвитком дистанційної освіти з'явився новий тип здобувача освіти, орієнтованого переважно на самостійне освоєння навчального матеріалу, мотивованого на особистісний та професійний саморозвиток.

Завдання закладу освіти полягає у підготовці здобувача освіти до самостійних досліджень, самостійності вирішення завдань у сучасному багатозадачному світі, а завдання та основна роль вчителя дистанційного навчання у підтримці його самостійної навчальної діяльності.

Роль та функції вчителя при дистанційному навчанні відрізняються від

вчителя традиційного навчання. Під час дистанційного навчання функції вчителя повинні мати безпосередній зв'язок з цифровими компетенціями, реалізовуватися в цифровому освітньому середовищі і підкріплюватися конкретними цифровими ресурсами.

Для реалізації дистанційного навчання педагогу знадобиться професійне використання дистанційних технологій для організації навчального процесу у віртуальному освітньому середовищі.

Вчителям рекомендовано розпочати з планування графіка своєї роботи, визначити базові інструменти та платформу. Як показує досвід, не варто одночасно “кидатись” на всі платформи — краще обрати просте й доступне, а згодом виробити чіткий алгоритм дій. Вчителю треба пересвідчитись, що він технічно готовий до праці на обраній платформі, провести пробний урок з колегами, скласти графік онлайн-зустрічей з учнями, створити групу або спільноту з учнями в зручному месенджері та повідомити про дату і час занять [4].

Для якісної організації дистанційного навчання була проведена така робота:

- ✓ Підготовка навчальних матеріалів з урахуванням специфіки дистанційного навчання та індивідуальних особливостей здобувачів освіти.
- ✓ Опанування учасниками навчального процесу діапазоном технічних умінь, забезпечення зворотного зв'язку, активне використання платформ, GoogleMeets, ZOOM, Teams та ін.
- ✓ Використання інтерактивних технологій на заняттях, аудіо- та відео – супровід навчальних курсів
- ✓ Підготовлено систему заохочення здобувачів освіти: додаткові бали за участь у конкурсах, вебінарах, конференціях, вікторинах, олімпіадах.

Навчати в дистанційних умовах означає організувати самостійну пізнавальну діяльність здобувача освіти, навчити його самостійно отримувати знання та використовувати отримані знання на практиці, знаходити безліч рішень однієї проблеми.

Для забезпечення ефективного дистанційного навчання педагог може створювати власні веб-ресурси або використовувати інші на свій вибір. При цьому обов'язково надати учням рекомендації щодо використання ресурсів, послідовності виконання завдань, особливостей контролю тощо.

Педагог повинен відбирати такі методи і технології навчання, які допомагали б набувати знання самостійно і з різних джерел формувати власну точку зору, вміти її аргументувати. "Чат" на різних платформах дозволяє організувати "мозковий штурм", спонукає до діалогу, висунування гіпотез, швидкого вирішення питань.

У процесі дистанційного навчання дуже важливо організувати

ефективну комунікацію здобувач освіти – вчитель. Сучасні ІКТ дають можливість створити всі необхідні умови, забезпечуючи оперативну передачу інформації. Приклади таких цифрових ресурсів, що використовується при викладанні фахових дисциплін спеціальності 014.11 Середня освіта (Трудове навчання та технології):

- Google Classroom – веб сервіс для навчальних закладів з метою спрощення створення, поширення і класифікації завдань безпаперовим шляхом, мета якого – прискорити процес поширення файлів між педагогами та здобувачами освіти;

- YouTube – відеохостинг, що надає послуги розміщення власних відеоматеріалів;

- Canva – платформа графічного дизайну, яка дозволяє створювати інфографіку, презентації, мапи думок та інший навчальний візуальний контент;

- Wordwall – платформа для створення контенту як для онлайн, так і для офлайн-навчання;

- Liveworksheets – сервіс для створення інтерактивних робочих аркушів та завдань;

- Mentimeter – для створення опитувальників, хмар слів із зворотним зв'язком у реальному часі;

- Padlet – мультимедійний ресурс для створення, спільного редагування та зберігання інформації, віртуальна дошка, на яку можна прикріплювати фото, файли, посилання на сторінки Інтернет, замітки;

- Kahoot – платформа-конструктор на основі ігор, за допомогою якої можна проводити інтерактивні заняття та перевірку знань;

- LearningApps – онлайн-сервіс, що дозволяє створювати інтерактивні вправи для перевірки знань;

- Genially – мультизадачний онлайн-сервіс для створення презентацій, інтерактивних зображень, карт, звітів, інфографік, вікторин, плакатів, відео, стрічок часу, ігор та віртуальних посібників;

- Конструктор уроків на Всеосвіта - сучасний та якісний інструмент для навчання, схвалений грифом МОН.

Висновки з даного дослідження та перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Отже, роль педагога дистанційної освіти є не тільки сам процес навчання, але й супровід та підтримка того, хто навчається. Дуже важливо встановити віртуальну комунікацію в постійному режимі, побудувати власну методіку проведення занять у цифровому освітньому середовищі, чітко визначити технології, що використовуються, цифрові ресурси в освітньому процесі та бути готовими до постійного самовдосконалення та самоосвіти.

Список використаних джерел:

1. Кухаренко В. М. Дистанційне навчання та умови застосування / В. М. Кухаренко, О. В. Рибалко, Н. Г. Сиротенко. Харків, 2002. 320 с.
2. Манько, В. М. Дидактичні умови формування у студентів професійно-пізнавального інтересу до спеціальних дисциплін / В. М. Манько. Соціалізація особистості: зб. наук. пр. Національного педагогічного університету ім. М. Драгоманова. Київ: Логос, 2000. Вип. 2. 153-161 с.
3. Організація дистанційного навчання в школі. Методичні рекомендації. URL: <https://bit.ly/3eP17mV> (дата звернення: 15.03.2023 р.)
4. Організація дистанційного та змішаного навчання на уроках трудового навчання. URL: <https://vseosvita.ua/library/organizacia-distancijnogo-ta-zmisanogo-navcanna-na-urokah-trudovogo-navcanna-494374.html> (дата звернення: 03.04.2023 р.)
5. Чи можливе якісне навчання трудовому навчанню і технологіям в умовах дистанційного та змішаного навчання? URL: <https://www.csi.org.ua/news/chy-mozhlyve-yakisne-navchannya-trudovomu-navchannyu-i-tehnologiyam-v-umovah-distancijnogo-ta-zmishanogo-navchannya/> (дата звернення: 10.03.2023 р.)
6. Ярошенко Т. О. Дистанційне навчання в системі вищої освіти: сучасні тенденції. Інженерні та освітні технології. 2019. № 4. С. 8-21.

УДК: 37. 091. 267 / 321: 373. 5. 016

*Віта Віталіївна Павленко,
канд. пед. наук, доцент кафедри
професійно-педагогічної, спеціальної освіти, андрагогіки та управління
Житомирського державного університету імені Івана Франка,
(м. Житомир, Україна)*

ТЕХНОЛОГІЧНА КАРТА УРОКУ «ТЕХНОЛОГІЇ»: ПРОБЛЕМИ РОЗРОБКИ

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими та практичними завданнями. Нова парадигма освіти XXI століття ґрунтується на озброєнні школярів уміннями самостійно вчитися, набувати знання, вміння, навички та універсальні способи діяльності: пізнавальні, комунікативні та рефлексивні. Методологічною основою освітніх стандартів є системно-діяльнісний підхід, який орієнтований на розвиток особистості. Навчальний процес має бути організований так, щоб забезпечити розвиток школяра: загальнокультурний, особистісний, пізнавальний, а головне озброїти таким важливим умінням, як уміння вчитися.

Аналіз останніх джерел і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор, виділення не вирішених частин загальної проблеми, котрим присвячена означена стаття. Сучасні науковці в галузі методики трудового навчання, які

ЗМІСТ

Бірук Н.П. Реалізація технології проектного навчання у процесі трудової підготовки учнів наукового ліцею.	3
Герасименко О.А., Байрак Ю.А. Теоретичні аспекти розвитку уміння виготовлення виробів декоративно-прикладного мистецтва в учнів 10-11 класів на уроках технологій з використанням інструктажів.	6
Герасименко О.А., Грицина І.М. Базові засади розвитку творчої уяви в учнів 10-11 класів на уроках профільного навчання з використанням методів проєктування.	11
Герасименко О.А., Коваль В.В. Теоретичні основи формування практичних навичок втілення проектного задуму в учнів старшої школи в процесі профільного навчання з використанням мультимедійних засобів.	17
Герасименко О.А., Савчук М.С. Характерні особливості розвитку компетентності культурного самовираження в учнів старших класів на уроках технологій з використанням практичних методів навчання.	24
Дупак Н.В. Формування практичної компетентності майбутніх фахівців з готельно-ресторанного обслуговування у процесі професійної підготовки у вищому навчальному закладі.	27
Лісова С.В. Особливості функціонування єдиного освітнього простору в епоху інтеграції і глобалізації освітніх систем.	31
Мойсеєць К.В. Організація дистанційного навчання при викладанні фахових дисциплін спеціальності 014 Середня освіта (Трудове навчання та технології).	35
Павленко В.В. Технологічна карту уроку “Технології”: проблеми розробки.	39
Пісна Т.М. Імідж як складова індивідуального стилю діяльності сучасного викладача.	45
Саванчук О.А. Роль графічної підготовки та дизайну у становленні молодого вчителя технологій.	48
Савченко Л.О. Педагогічна діагностика оцінювання якості знань студентів у закладах освіти.	52
Савчук П.П., Петрівський Я.Б., Савчук Л.А. До питання про якість професійної підготовки фахівців у ЗВО.	48
Симонович Н.В. Методика професійного та профільного навчання майбутніх фахівців готельно-ресторанної справи як педагогічна проблема.	58
Симонович Н.В., Гуцалюк С.В. Теоретичні основи розвитку загально-трудова умінь учнів 8-9 класів на уроках трудового навчання із використанням дидактичних ігор.	63
Симонович Н.В., Мельник М.А. Теоретичні основи формування проєктно-технологічної компетентності учнів 10-11-х класів при вивченні предмету “Технології”.	68
Симонович Н.В., Ярмолка Н.В. Теоретичні основи формування інформаційно-цифрової компетентності учнів 10-11-х класів при вивченні предмету “Технології”.	73

Фещук Ю.В., Борейко Н.С. Теоретичні аспекти розвитку графічних вмій учнів старших класів на заняттях предмету “Технології” з використанням практичних методів.	79
Фещук Ю.В., Глемба М.Б. Теоретичні основи розвитку просторового мислення учнів старшої школи на уроках креслення з використанням графічних задач.	84
Фещук Ю.В., Зайко М.О. Теоретичні аспекти розвитку екологічної грамотності учнів старших класів на заняттях профільного навчання засобами інформаційно-цифрових технологій.	88
Фещук Ю.В., Мосійчук С.А. Теоретичні аспекти формування графічної компетентності учнів закладів професійно-технічної освіти з використанням інформаційно-комунікаційних технологій.	93
Фещук Ю.В., Шоботенко Р.О. Теоретичні основи організації самостійної роботи учнів старших класів на заняттях профільного навчання засобами інформаційно-комунікаційних технологій.	98
Шурин О.І. До питання професійної підготовки майбутніх фахівців сфери обслуговування.	101
Шурин О.І., Войтович Т.М. Актуальний стан розвитку критичного Мислення учнів 8-9 класів на уроках трудового навчання.	104
Шурин О.І., Волошук В.В. Розвиток творчого потенціалу учнів старшої школи в процесі профільного навчання.	112
Шурин О.І., Жабчик В.Б. Теоретичні основи розвитку професійно-пізнавальних інтересів учнів 10-11 класів на уроках технологій з використанням інноваційних методів навчання.	117
Шурин О.І., Жупило О.Л. Формування дизайнерських знань та умінь учнів 10-11 класів в процесі профільного навчання.	121
Відомості про авторів.	126

Наукове видання

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ
ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ
ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ
ПРОЦЕСІВ**

**Матеріали Всеукраїнської Інтернет-конференції
(26-27 квітня 2023 р.)**

Упорядники: *Світлана Валеріївна Лісова,
Юрій Вікторович Фещук,
Олександр Анатолійович Герасименко,
Надія Василівна Дупак,
Наталія Василівна Симонович,
Олена Іванівна Шурін.*

Друкується без редакційної правки

Технічний редактор: Т.К. Хильчук,
Коректор: Н.Р. Скачук.

Здано до набору 15.03.2023 р. Підписано до друку 24.05.2023 р.
Формат 60x84 1/8. Папір офсетний № 1. Гарнітура Times New Roman.
Друк різнографічний. Ум. друк. арк. 9,79.
Обл. вид. арк. 4,55. Замовлення № 218/1. Наклад 100.

Адреса: 33028 м. Рівне, вул. Пластова, 39
Рівненський державний гуманітарний університет,
кафедра професійної освіти, трудового навчання та технологій
(тел. 0362-40-75-80; e-mail: kpotnt@rshu.edu.ua)